

כלל # 5 – לקרוא לילד בשמו: לדעת מזה הלכה ומהי זוּמְרָא

בראשית פרק ג/ג- ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמתון:

רש"י [שם]- הוסיפה על הצווי, לפיכך באה לידי גרעון, הוא שנאמר (משלי ל ו) אל תוסף על דבריו:

ילקוט שמעוני תורה פרשת בראשית רמז כו

ולא תגעו בו הה"ד אל תוסף על דבריו פן יוכיח בך. **שלא תעשה את הגדר יותר על העיקר שלא יפול ויקצץ את הנטיעות.** כך הקב"ה אמר ביום אכלך ממנו ועמדה והעידה עדות שקר לא תגעו בו פן תמותון כיון שראה שכזבה דחפה עליו א"ל כמה דלא דמכה במקרביה אף לא במיכליה, אמר חזקיה מנין שכל המוסיף גורע שנא' ולא תגעו בו רב משרשיא אמר מהכא אמתים וחצי ארכו רב אשי אמר עשתי עשרה יריעות:

הרש"ר הירש [שם]- תשובתה של חוה מוסיפה יסוד רביעי, שגם עליו משיבים קלי דעת ומקילי ראש. יש כאן משום מצות סייג, בחינת מצוה דרבנן. ה' גזר על האכילה; ואילו האשה מזכירה איסור נגיעה. היתה זו אפוא מצות סייג; אדם בזהירותו הוסיף על המצוה כדי להתרחק מן העבירה. הנה אנחנו רואים: הסייגים והגזירות הם תולדה טבעית של הזהירות המוטלת על מקיימי המצוות. אך חכמינו מוסיפים אזהרה: "שלא תעשה את הגדר יותר על העיקר..." **אל לנו לשכוח את מקור הסייגים**, שהזהירות היהודית הטילה עלינו. **נזכור תמיד, שאין הם דאורייתא.** רק כל עוד נזכור זאת, הם יהיו לנו אזהרה וסייג. אם נשכח את אופיים זה, אם נראה גם אותם כמפי הגבורה, - תביא אותנו העבירה עליהם לעבור גם על מצוות ה'. וחכמינו קיימו אזהרה זו בעצמם. בכל מקום הם מעידים על הסייגים והגזירות, שהם מצוות דרבנן בלבד; והם מקפידים להבדיל הבדלה ברורה - בינם לבין מצוות דאורייתא. אדם הראשון שגה בכך; הוא השוה אכילה לנגיעה, ומסר את שתיהן כמצוות מפי ה'.

מנין המצוות לרמב"ם, סיום

אלו הם שש מאות ושלש עשרה מצוות שנאמרו לו למשה בסיני הן וכללותיהן ופרטותיהן ודקדוקיהן, וכל אותן הכללות והפרטות והדקדוקין והביאורין של כל מצוה ומצוה היא תורה שבעל פה שקבלו בית דין מפי בית דין: **ויש מצוות אחרות שנתחדשו אחר מתן תורה וקבעו אותן נביאים וחכמים ופשטו בכל ישראל כגון מקרא מגלה ונר חנוכה....** כל אלו המצוות שנתחדשו חייבין אנו לקבלם ולשמרם שנ' לא תסור מכל הדבר וכו', ואינם תוספת על מצוות התורה. ועל מה הזהירה תורה "לא תוסף ולא

תגרע?" שלא יהיה נביא רשאי לחדש דבר **ולומר שהקב"ה צוה במצוה זו**

להוסיפה למצוות התורה.... אבל אם הוסיפו בית דין עם נביא שיהיה באותו הזמן

מצוה דרך תקנה או דרך הוראה או דרך גזרה אין זו תוספת **שהרי לא אמרו**

שהקב"ה צוה לעשות ערוב או לקרות המגלה בעונתה,

ואילו אמרו כן היו מוסיפין על התורה: אלא כך אנו אומרים, שהנביאים עם

בית דין תקנו וצוו לקרות המגלה בעונתה כדי להזכיר שבחיו של הקב"ה ותשועות שעשה לנו והיה קרוב לשועינו, כדי לברכו ולהללו וכדי להודיע לדורות הבאים שאמת מה שהבטיחנו בתורה כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו כ"י אלהינו בכל קראנו אליו. ועל דרך זו היא כל מצוה ומצוה שהיא מדברי סופרים בין עשה בין לא תעשה:

